

Andries Luchies
Brederolaan 19
9673 GM Winschoten

☎ : 0655684505
✉ : andries@luciancs.nl
🌐 : www.luciancs.nl

De verdieping

Urencriterium, verlegde BTW, key performance indicators, sunk costs, hefboomeffect etc.; allemaal termen die u vaag bekend in de oren zullen klinken maar u verder weinig zullen zeggen. De verdieping zorgt voor meer diepgang zodat u niet met uw mond vol tanden staat wanneer u bijvoorbeeld gevraagd wordt welke KPI's u binnen uw organisatie gebruikt...

 : beschikbare hyperlinks naar externe bronnen, artikelen, opiniestukken etc.

Wet op de inkomstenbelasting

Serie : Ondernemersaftrek

Deel 1 : Zelfstandigenaftrek

Hfd 2 : Ondernemer voor de inkomstenbelasting

Wat houdt ondernemersaftrek precies in, wanneer heb je recht op dergelijke aftrek, hoeveel draagt de (maximale) aftrek en aan welke voorwaarden moet je voldoen wil je hier aanspraak op kunnen maken?. Allemaal vragen die volgens mij wel de nodige opheldering kunnen gebruiken.

In het 1^e deel concentreren we ons op de zelfstandigenaftrek, onderdeel van de ondernemersaftrek.

Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we ons bezig houden met de term ondernemer voor de inkomstenbelasting. Ben je geen ondernemer voor de inkomstenbelasting dan kun je geen zelfstandigenaftrek toepassen, die mogelijkheid kun je dan direct uitsluiten.

Ben jij er niet helemaal zeker van of je voldoet aan de kwalificatie ondernemer voor de inkomstenbelasting, na het doorlezen van dit hoofdstuk is als het goed is alles kristalhelder. Mocht dit niet zo zijn dan kunt u uw casus bij mij onder de aandacht brengen zodat ik u uitsluitel kan geven.

De voorwaarden

Uiteraard verbindt de belastingdienst bepaalde voorwaarden aan de kwalificatie 'ondernemer voor de inkomstenbelasting'. Anders kan iedereen zich wel deze kwalificatie aanmeten en daarmee gebruik maken van de fiscale faciliteiten. Op zich niks mis mee, het kaf wordt daarmee van het koren gescheiden en in essentie is dat niet verkeerd.

Wanneer bent u nou voor de belastingdienst ondernemer voor de inkomstenbelasting?.

Ten eerste dient u te voldoen aan onderstaande voorwaarden:

- ✓ Uw activiteiten dienen zich af te spelen in het economisch verkeer;

Kort door de bocht dient er sprake te zijn van een (bestendige) bron van inkomsten. Incidenteel een auto inkopen, opknappen en weer verkopen is geen bestendige bron van inkomsten; zo af en toe een klusje erbij pakken zoals een muurtje op metselen en afwerken idem dito.

De belastingdienst vult bovenstaande bovendien aan met de stelregel dat wanneer uw activiteiten zich afspelen in de hobby-of familiesfeer u geen ondernemer voor de inkomstenbelasting bent.

Probleem met deze voorwaarde is de abstracte aard en de duidelijk aanwezige interpretatieruimte. U kunt wel van mening zijn dat uw activiteiten meer zijn dan enkel een hobby, de belastingdienst kan hier wel heel anders over denken.

- ✓ U dient winst te verwachten;

Indien u ervan uitgaat dat u stelselmatig meer kosten zult gaan maken dan omzet zult gaan genereren gaat u er niet vanuit dat u winst verwacht, ergo voldoet u niet aan deze voorwaarde. "Maar het is toch logisch dat in de startfase ik meer kosten zal maken dan omzet zal genereren; ik moet mijn activiteiten toch van de grond krijgen en dat gaat niet zonder te investeren?". Voor de hand liggend en ook de belastingdienst zal u daar niet op afrekenen. Als echter na verloop van tijd blijkt dat het winstpotentieel niet aanwezig is/was en dat u enkel verlies blijft maken zal de belastingdienst zijn vraagtekens gaan zetten bij uw initiële intenties. In dat geval zult u moeten aantonen dat u toch echt voornemens bent/was winst te gaan realiseren. De bewijslast ligt in dat geval bij u, u bent immers van mening dat u aan de kwalificatie voldoet en wie eist bewijst!.

Laten we voor de goede orde ervan uitgaan dat u aan beide voorwaarden voldoet. Daarmee bent u er echter nog niet. Om gebruik te kunnen maken van de gecreëerde fiscale faciliteiten dient uw bron van inkomen te kwalificeren als winst uit onderneming.

Winst uit onderneming (WUO)

Er zijn 3 mogelijke bronnen van inkomen:

- ✓ Winst uit onderneming;
- ✓ Loon uit dienstbetrekking;
- ✓ Resultaat uit overige werkzaamheden.

Of uw bron van inkomen kwalificeert als WUO bepaalt de belastingdienst aan de hand van de omstandigheden.

Vragen die daarbij aan de orde komen zijn vragen als:

- ✓ Maakt u winst; en zo ja, hoeveel?
Als u alleen een heel kleine winst hebt of structureel verlies lijdt, is het niet aannemelijk dat u winst gaat maken. Er is dan geen sprake van een onderneming (belastingdienst).

Structureel verlies hoeven we niet over te discussiëren, een heel kleine winst is echter een rekbaar begrip en nodigt natuurlijk uit tot discussie. Wat verstaat de belastingdienst nou onder een heel kleine winst?. Het ligt voor de hand dat je in de startfase nog geen winsten realiseert waar je u tegen zegt, echter moet er wel potentieel in zitten. Wanneer je 3 jaar lang nauwelijks winst genereert en er nauwelijks een stijgende lijn in de cijfers te ontdekken valt zul je ten eerste bij jezelf te rade moeten gaan of verder ondernemen wel zinvol is en ten tweede zal de belastingdienst zich ook gaan afvragen of er überhaupt wel substantiële winst gerealiseerd zal gaan worden in de voorziene toekomst. Op dat moment moet je je dus zorgen gaan maken, mocht je gebruik willen gaan maken of gebruik gemaakt hebben van de geboden fiscale faciliteiten.

- ✓ Hoe zelfstandig is je onderneming?

Als anderen bepalen hoe u uw onderneming moet inrichten en hoe u uw werkzaamheden uitvoert, ontbreekt de zelfstandigheid en is er meestal geen sprake van een onderneming (belastingdienst).

Je doet je ding op jouw manier en naar eigen inzicht, dat is een duidelijke voorwaarde zou je zeggen. Ook wat dat betreft zijn er echter allerlei tussenvormen denkbaar. Te denken valt bijvoorbeeld aan de eis van een opdrachtgever dat bepaalde door hen gebruikte software ook door jou gebruikt zal moeten gaan worden, omdat je anders simpelweg je werkzaamheden niet kunt uitvoeren. Of je onderneming zelfstandig opereert of dat er sprake is van een verkapt dienstverband dien je voor jezelf te toetsen aan de feitelijke omstandigheden.

Behoeft u aan een onpartijdige, objectieve buitenstaander om de toetsing uit te voeren?; neem contact met mij op om de mogelijkheden te bespreken.

✓ Beschikt u over kapitaal?

Kapitaal is voor veel ondernemingen noodzakelijk. U moet investeren in bijvoorbeeld machines, reclame, inhuur van mensen en verzekeringen. Voldoende kapitaal om een onderneming te starten en enige tijd draaiende te houden, wijst erop dat u mogelijk een onderneming hebt (belastingdienst).

Wederom een vrij onduidelijke en abstracte omschrijving van de belastingdienst. De meest interessante vraag is natuurlijk wat de belastingdienst verstaat onder voldoende kapitaal. Ik kan een bepaalde bedrag wel voldoende vinden en het kan in de praktijk ook wel voldoende zijn, maar kan de belastingdienst zich daar ook in vinden?. Een concreet antwoord op deze vraag zal vrijwel niemand je kunnen geven. Het is kort door de bocht afhankelijk van de interpretatie van de inspecteur waarmee je op een gegeven moment te maken krijgt en dat is natuurlijk 'fijn werken'. Wederom zal je intern je kapitaalbehoefte moeten gaan toetsen aan de vraag of het aanwezige kapitaal voldoende is om je activiteiten 'enige tijd' (ook weer zo'n fijn abstract begrip) draaiende te houden wanneer de zaken niet zo goed gaan als verwacht.

✓ Hoeveel tijd steekt u in uw werkzaamheden?

Als u erg veel tijd aan een activiteit besteedt zonder dat dat rendement oplevert, is er meestal geen sprake van een onderneming. U moet daarentegen wel voldoende tijd aan uw werkzaamheden besteden om deze rendabel te maken (belastingdienst).

Om maar weer in herhaling te vallen, wederom een lekker abstracte omschrijving. Voor wat betreft deze vraag zijn er echter wel aanknopingspunten te vinden, in tegenstelling tot het merendeel van de overige vragen. Aanknopingspunt kan ik dit geval het door de belastingdienst geformuleerde urencriterium zijn (waarover in een volgend deel meer informatie).

Kort door de bocht stelt de belastingdienst dat wanneer je meer dan 1.225 uur in een kalenderjaar besteedt aan je onderneming(en) **en** het totaal aantal bestede uren aan je onderneming meer draagt dan hetgeen je besteedt aan andere activiteiten (bijv. in loondienst), je voldoet aan het urencriterium en daarmee in aanmerking komt voor bepaalde soorten ondernemersaftrek (waaronder zelfstandigenaftrek). Wanneer je bovenstaand urencriterium als grondslag aanhoudt, uiteraard in combinatie met de voorwaarde dat je activiteit(en) rendement (gaan) opleveren, kun je ervan uitgaan dat je deze vraag van de belastingdienst met ja kunt beantwoorden.

✓ Wie zijn uw opdrachtgevers?

U streeft ernaar meerdere opdrachtgevers te hebben, onder andere om betalings- en continuïteitsrisico's te verminderen. Wanneer u meerdere opdrachtgevers hebt, neemt uw afhankelijkheid van een of enkele opdrachtgevers af en neemt uw zelfstandigheid toe (belastingdienst).

Niet zozeer de vraag wie de opdrachtgevers zijn is in dit verband relevant maar meer de vraag of er sprake is van meerdere opdrachtgevers (in de praktijk doorgaans ≥ 3) en of de omzet niet voor meer dan 70% bij 1 opdrachtgever gerealiseerd wordt. Heb je derhalve 3 of meer opdrachtgevers en is er sprake van een redelijke spreiding qua gerealiseerde omzet (niet $\geq 70\%$ gerealiseerde omzet bij 1 opdrachtgever) dan kun je ervan uitgaan dat de belastingdienst niet moeilijk zal gaan doen.

✓ Hoe maakt u uw onderneming bekend naar buiten?

U bent voor uw bestaan afhankelijk van opdrachtgevers. Om ondernemer te zijn, moet u

zich voldoende kenbaar maken, bijvoorbeeld door reclame, een internetsite, een uithangbord of eigen briefpapier (belastingdienst).

Deze vraag spreekt eigenlijk voor zich en behoeft weinig tot geen toelichting. Je kunt geen onderneming starten en opbouwen zonder marketing-en salesactiviteiten te ontplooien. Ontplooï je deze niet dan zul je deze vraag derhalve met nee moeten beantwoorden en kun je niet spreken van een onderneming.

- ✓ Loopt u 'ondernemersrisico'?
Bestaat er een kans dat uw opdrachtgevers niet betalen? Gebruikt u uw goede naam voor de uitoefening van uw werkzaamheden? Bent u afhankelijk van de vraag naar en het aanbod van uw producten en diensten? Loopt u 'ondernemersrisico', dan hebt u waarschijnlijk een onderneming (belastingdienst).

Een duidelijke vraag, echter opnieuw met veel abstracte/vrij te interpreteren bestanddelen. Er is altijd een kans dat een opdrachtgever niet betaalt, maar met hoeveel kans neemt de belastingdienst genoegen?. Uiteraard gebruik ik mijn (goede) naam voor de uitoefening van mijn werkzaamheden, dat is toch per definitie van toepassing wanneer je activiteiten in het economisch verkeer ontplooit?.

Voor wat beantwoording van deze vraag betreft ben je derhalve (net als geldt voor menig van de overige vragen) voor het overgrote deel afhankelijk van de interpretatie van de inspecteur waarmee je te maken krijgt. Krijg je te maken met een coulante inspecteur dan zal deze de lat niet zo hoog leggen, heb je de pech dat je te maken krijgt met een hardliner dan zal de lat aanzienlijk hoger liggen.

- ✓ Bent u aansprakelijk voor de schulden van uw onderneming?
Als u aansprakelijk bent voor de schulden van uw onderneming, dan bent u mogelijk ondernemer (belastingdienst).

Heb je een eenmanszaak dan is het antwoord simpelweg ja, ben je DGA van een door jou opgerichte BV dan wordt het antwoord al wat meer arbitrair. Onder bepaalde omstandigheden is een DGA van een BV namelijk hoofdelijk aansprakelijk voor de door de BV aangegane verplichtingen, dit is echter niet ten allen tijd het geval. Ben je derhalve actief onder de noemer eenmanszaak dan is deze vraag derhalve vrij vlot te beantwoorden, ben je DGA van een BV dan zal beantwoording doorgaans wat gecompliceerder uitpakken.

Al met al heel wat voorwaarden om aan te voldoen en vragen die beantwoord dienen te worden.

Ondernemerscheck

Om toch enige duidelijkheid te verschaffen heeft de belastingdienst een tool ontwikkeld, de ondernemerscheck. U kunt deze check bij langs lopen en dan enig uitsluitsel krijgen over of u nou mogelijk wel of niet kwalificeert als ondernemer voor de inkomstenbelasting.

Ondernemerscheck-->

En nu?

Gaan we de komende tijd meer in detail in op de door mij onderstreepte punten. Punten die op het 1^e gezicht helder genoeg zullen lijken echter toch echt de nodige toelichting kunnen gebruiken.

Het deel zelfstandigenaftrek bestaat uit een aantal hoofdstukken waarbij in ieder hoofdstuk een bepaald punt verklaart zal worden. Voor volledig begrip van in dit geval zelfstandigenaftrek is het uiteraard het handigste alle hoofdstukken in oplopende volgorde door te lezen:

- ✓ Hfd 1 : Introductie
- ✓ Hfd 2 : Ondernemer voor de inkomstenbelasting;

LUCIAN : Full-service dienstverlener voor ondernemer en particulier

- ✓ Hfd 3 : Urencriterium;
- ✓ Hfd 4 : Winst als medegerechtigde;
- ✓ Hfd 5 : Bedrag van de winst vóór ondernemersaftrek;
- ✓ Hfd 6 : Startersaftrek;
- ✓ Hfd 7 : Verrekenen niet-gerealiseerde zelfstandigenaftrek;
- ✓ Hfd 8 : Bereiken AOW-leeftijd, gevolgen voor de zelfstandigenaftrek.

Na het lezen van de publicaties gebundeld in de serie 'ondernemersaftrek' zal deze aftrekpost op de winst geen geheimen meer voor u kennen!.

Geïnteresseerd in wat LUCIAN voor uw organisatie kan betekenen? of vragen, opmerkingen, suggesties of klachten?; stuur een mailtje naar andries@luciancs.nl of surf naar [LUCIAN](#).

Het [archief](#) bevat alle publicaties uit de verdieping met als onderwerp de wet op de inkomstenbelasting, een bezoek is zeker de moeite waard.

Met vriendelijke groet,

Andries